

65 jaar geleden kwam de wijk Opex tot stand

Zichtje van de verdwenen Vuurtoorenwijk : de oude Vuurtoorensteenweg. (Circa 1905)

Geen wijk is zo dicht gelegen en toch zo ver van het stadscentrum verwijderd als de Vuurtoorenwijk, die men in de volksmond nog de Opex noemt.

Na de uitbreiding van de haven van Oostende in 1905 werd er door een konventiewet in 1912 bepaald dat er een nieuwe vismijn moest komen, met een groot dok en industriële inplantingen nabij de Vuurtooren. Hiervoor moest de oude Vuurtoorenwijk, die meestal bestond uit heel bescheiden, om niet te zeggen armzalige woningen, onteigend worden.

Door de Eerste Wereldoorlog kwam er van dit plan niets in huis en na de wapenstilstand werd er met die plannen niet teveel rekening meer gehouden, al moest er her en der toch aan de heropbouw gedacht worden.

In 1924 werd in openbare aanbesteding besloten om de nieuwe Vuurtoorenwijk te laten aanleggen door de N.V. „Ostende-Phare et Extensions” of afgekort OPEX. De goedkeuring hiervoor kwam reeds in januari 1925, dus precies 65 jaar geleden. De wijk zou een oppervlakte van 70 ha beslaan. Grote werken werden er voorzien, zoals de aanleg van rioleringen, waterleidingen en andere nutsvoorzieningen. Zo zou de maatschappij „De Oostendischen Haard” er 152 huizen mogen bouwen op een oppervlakte van 3 ha. Het bouwen van de eerste huizen langs de Congolaan (nu Dr. Edward Moreauxlaan) zou reeds heel vlug gebeuren en het bouwen van een stadsschool, een vrije school en een kerk zouden ook niet lang meer uitblijven.

Hoewel het hier en daar met de verkavelingen toch wat bleef haperen, was er reeds een groot aantal inwoners van het visserskwartier naar „den overkant” verhuisd, om zo dicht bij de vismijn, de scheepswerven en de andere aanverwante industrieën van de visserij te zijn.

In de vorige eeuw was de hele Vuurtoorenwijk nog grondgebied van Bredene. Het was daar dat de eerste paardekoersen gelopen werden en ook daar had K.V.G.O. in het begin van deze eeuw zijn eerste voetbalterrein.

De oude Vuurtoorenwijk werd door de stadsbewoners spottend „het negerdorp” genoemd, alsof men het over een onderontwikkeld gebied had.

Nu met de aanleg van de Opex (die Franse afkorting zou men in

de zestiger jaren zoveel mogelijk veranderen in Vuurtoorenwijk, al ligt de Vuurtooren er meer dan een kwartuur van af) zou er verandering in komen. De Vuurtoorenwijk ontwikkelde zich als een zelfstandig gebied, dat in feite maar weinig meer met Oostende te zien had, met zijn eigen vissersstraat, veel velokoersen, typische volkscafé's en zelfs de eerste vrouwelijke voetbalploeg van Oostende : de Opex-girls !

Meermaals hoorde ik vragen aan kinderen : „zijt gij van Oostende ?” met als antwoord : „neen, ik ben van den Opex”. En in feite hadden ze nog gelijk ook, want heel dikwijls was de Vuurtoorenwijk het vergeten kwartier van Oostende.

(Omer Vilain)

Ostende-Phare Institut St-Joseph Rue du Fort

De Fortstraat, die gedeeltelijk nog steeds zo bestaat. (Circa 1905)

Panoramisch zicht van de nieuwe Vuurtorenwijk. De watertoren is er nog niet gebouwd. Op de achtergrond ziet men de Spuikom. (Circa 1936)